

LIBERÁLNÍ INSTITUT

SVOBODA JEDNOTLIVCE,
VOLNÝ TRH, MALÝ STÁT A MÍR

1989-2019

www.libinst.cz

NAŠE PROJEKTY

Pro činnost Liberálního institutu jsou stěžejní originální vědecké projekty a vlastní výzkum, na nichž stojí další aktivity v oblastech vzdělávání (přednášky, letní školy, semináře, výuka) a publikování (knihy, studie, vědecké a novinové články, překladatelská činnost).

KDO JSME?

Liberální institut je nestátní, nezávislá, nezisková organizace – think-tank, jehož cílem je rozvíjet a aplikovat ideje a programy založené na principech klasického liberalismu. Naše aktivity jsou založené na hodnotách svobody jednotlivce, vlády s omezenými pravomocemi, volného trhu a míru.

HISTORIE

S výše uvedenými principy se již před rokem 1989 ztotožnili průkopníci, kteří na podzim r. 1989 v počátečních fázích sametové revoluce spontánně založili Liberální spolek F. A. Hayeka. Právě na činnost tohoto spolku navázali zakladatelé občanského sdružení Liberální institut, založeného 6. února 1990.

NAŠE
HODNOTY

SVOBODA JEDNOTLIVCE

Swoboda je hodnotou, která je základem všech ostatních hodnot. Existují nezcizitelná práva, jež předcházejí vládu, mezi nimi jsou právo na život, svobodu a hledání vlastního štěstí.

VLÁDA S OMEZENÝMI PRÁVOMOCEMI

Vláda zajišťuje ochranu nezcizitelných práv. Jsou na ni delegovány vyjmenované pravomoci, které jsou pro tuto ochranu nezbytné, zbytek pravomocí si ponechávají občané. Důležitou složkou je nestrannost vlády a vláda zákonů, ne lidí.

VOLNÝ TRH

Žádná svoboda není možná, pokud instituce soukromého vlastnictví neexistuje, není respektována a není vymahatelná. Soukromé vlastnictví, smluvní svoboda a společnická svoboda společně formují volný trh, který zajišťuje prosperitu a ochranu slabých a který funguje nejlépe, pokud do něj vláda s omezenými pravomocemi zasahuje co nejméně.

MÍR

Bez míru není možné mít malou vládu s omezenými pravomocemi, volný trh, ani svobodu. Mírem se rozumí jak klid zbraní doma, tak ve světě.

NAŠÍ LIDÉ

Liberální institut patří mezi první a nevyznamnější občanské aktivity po roce 1989 na poli šíření myšlenek. Jde o unikátní think-tank se zvučným jménem doma i v zahraničí. Cílovou ambicí je pro nás vytvořit think-tank srovnatelný s americkým Cato Institutem. Pro tento cíl se nadchla řada mladých osobností, které dnes tvoří jádro Liberálního institutu.

Snažíme se s minimálními zdroji propagovat všechny klíčové projekty a pronikat do médií. Náš mladý tým je aktivní na sociálních sítích – především na Facebooku a Twitteru. Naši cílovou skupinou jsou vzdělání laici, kteří se zajímají o veřejné dění. Poskytujeme jim servis v podobě aktuálních komentářů a odpovídáme na jejich otázky. S odbornou veřejností a politiky komunikujeme pomocí speciálních seminářů a odborných textů. Liberální institut se drží teze: Naše výstupy jsou natolik kvalitní, že snesou odbornou kritiku.

Naší cestou k ovlivnění smýšlení lidí je trpělivé seriózní působení a špičková kvalita zejména psaných výstupů. Pozornost a vliv si budujeme dlouhodobou prací. Máme ambici stát se nejcitovanějším think-tankem v České republice.

MARTIN PÁNEK
ŘEDITEL LIBERÁLNÍHO
INSTITUTU

témata: Evropská unie,
federalismus a daňová
konkurence, svoboda
slova, právo na soukromí,
fair trade

JOSEF TĚTEK
ANALYTIK KRYPTOMĚN

témata: kryptoměny,
veřejné statky, politická
filosofie, vzdělávání

JIŘÍ NOHEJL
HLAVNÍ EKONOM
LIBERÁLNÍHO INSTITUTU

témata: ekonomie,
information science,
bankovníctví, sport

JAKUB SKALA
ZÁSTUPCE ŘEDITELE
CHIEF OPERATING OFFICER,
ŘEDITEL PUBLIKACÍ,
ZAKLADATEL A BYVALÝ
ŘEDITEL MISES.CZ

témata: hospodářské
cykly, peněžní systémy,
regulace

DAVID BARTAS
ŘEDITEL CENTRA PRO
STUDIUM EVROPSKÉ
UNIE

témata: Evropská unie,
ekonomická svoboda, daně

PAVEL MISES
ŘEDITEL VÝZKUMU

témata: Ekonomie,
doprava, Evropská
unie, finanční trhy,
Kamemigrovat.cz

**JAN ČMOLÍK/
MODRÝ PTÁK**
SALES MANAGER

témata: management,
dějiny ekonomického
myšlení, ekonomie pro
laiky

LUCIE ČECHOVÁ
PROJEKTOVÁ
MANAŽERKA

DOMINIK STOUKAL
PROGRAMOVÝ ŘEDITEL
MISESOVÝ AKADEMIE
LIBERALNÍHO INSTITUTU

témata: daně, regulace,
diskriminace, krize,
peníze, centrální banky,
kryptoměny, černý trh

MAGDALENA ŠUTEROVÁ
ANALYTICKA

témata: Skóre senátorů,
ekonomická transformace,
ekonomická analýza

HYNEK FENCL
ANALYTIK

témata: daňové břemeno,
politologie

PAVEL PETERKA
ANALYTIK BYROKRACIE
A SDÍLENÉ EKONOMIKY

témata: sdílená
ekonomika, regulace
hazardu

PETR KOBLOVSKÝ
PŘEDSEDA SPRÁVNÍ
RADY A BÝVALÝ ŘEDITEL
LIBERALNÍHO INSTITUTU

VÁCLAV RYBÁČEK
JOSEF TĚTEK

JIŘÍ SCHWARZ
PŘEDSEDA AKADEMICKÉ RADY,
ZAKLADATEL A BÝVALÝ PREZIDENT
LIBERALNÍHO INSTITUTU

DAVID LIPKA
DAN ŠŤASTNÝ
JÁN ORAVEC
JOSEF ŠÍMA
ROMAN JOCH

SPRÁVNÍ RADA

AKADEMICKÁ RADA

Od roku 1995 je vyhlašována Výroční cena Liberálního institutu spojená s Výroční přednáškou pro veřejnost. Cenu získali významní stoupenci klasického liberalismu, kteří dokázali akademicky či politicky posunout náš svět k větší osobní i ekonomické svobodě.

Za rok 2017 dostal od Liberálního institutu ocenění světově známý ekonom John B. Taylor. Profesor ekonomie na Stanford University, jehož vědecké poznatky (Taylorův princip, Taylorovo pravidlo) v praxi využívají či využívaly centrální banky většiny zemí světa. Výroční přednáška Liberálního institutu se konala 6. března 2018 v prostorách České národní banky.

Taylor zde vystoupil s přednáškou na téma *Měnová politika po světové finanční krizi*. Ve své prezentaci kladl důraz na rules-based policies, tedy politiku dělanou podle předem daných pravidel, která aktéři na trhu znají, a mohou tak snáze činit rozhodnutí o budoucím chování politického aktéra. Liberální institut politiku jasných pravidel podporuje. Vede k lepší správě věcí veřejných a do života občanů zasahuje očekávatelným a méně závažným způsobem.

Mezi nositeli Výroční ceny Liberálního institutu jsou i čtyři nositelé Nobelovy ceny za ekonomii: Vernon Smith, James Buchanan, Milton Friedman a Gary Becker.

LAUREÁTI

2019 – Daniel Hannan

2017 – John Taylor

2016 – Ivan Míkloš

2015 – Friedrich Schneider

2013 – Carlos F. Caceres

2012 – Kevin Murphy

2011 – Terry L. Anderson

2010 – Vernon Smith

2009 – Deirdre McCloskey

2008 – William Niskanen

2007 – Sam Peltzman

2006 – Mart Laar

2005 – José Piñera

2004 – Antonio Martino

2003 – Pascal Salin

2002 – James Buchanan

2001 – Michael Novak

2000 – Grigorij Javlinskij

1999 – Hans Tietmeyer

1998 – Roger Douglas

1997 – Milton Friedman

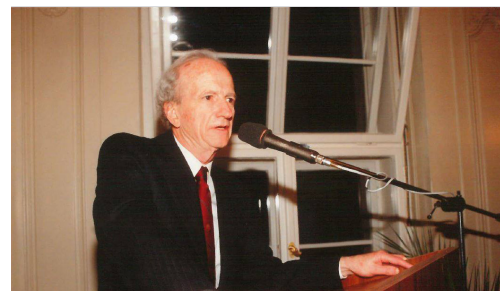
1995 – Gary Becker

Světoznámy ekonom John Taylor přebírá ocenění Liberálního institutu od ředitele Martina Pánka a předsedy akademické rady Jiřího Schwarze.

Vernon Smith, nositel Nobelovy ceny za ekonomii za rok 2002, získal ocenění od Liberálního institutu v roce 2010. V kongresovém centru ČNB si připravil přednášku na téma: „Bubliny na hypotečních trzích, které zaplavily ekonomiku.“

Profesor ekonomie a sociologie Chicagské univerzity a nositel Nobelovy ceny Gary Becker převzal ocenění od Liberálního institutu v roce 1995. Živě se zajímal o proces transformace bývalých komunistických zemí s centrálně řízenou ekonomikou. Středobodem nutných hospodářských reforem podle něj byla privatizace.

Výroční cenu si za rok 1997 přijel do Prahy převzít jeden z největších světových ekonomů, nobelista a velký liberál Milton Friedman. Na fotce podepisuje svou knihu *Kapitalismus a svoboda*. Kniha se dotýká velkého množství témat, která propojuje společný motiv, a tím je svoboda jednotlivce a nutnost omezení nadměrné role státu.

www.misesakademie.cz

V posledních letech měla letní škola vždy přes 50 pečlivě vybraných účastníků. Místem konání je atraktivní lokalitě Český Šternberk, která je dobře dostupná pro účastníky z většiny oblastí ČR.

Letní škola obsahuje 20 lekcí s 30minutovou přednáškou, následovanou 30minutovou debatou v malých skupinách a následnou diskusí se všemi účastníky.

Mezi přednášející v minulosti patřili lidé jako Dan Klein, Stephen Davies, Robert Higgs, David Friedman a mnoho dalších.

Záleží nám na vzdělávání nové generace svobodomyslných lidí. Letní školy pořádáme každý rok již od roku 1996. Důležitost a dopad letní školy lze nejlépe vidět na úspěchu jejich studentů a ochotě se aktivně zapojit do obhajoby liberalismu.

Studenti letních škol Liberálního institutu se stali profesory, generálními řediteli v soukromých firmách a zahájili vlastní projekty šířící liberální ideje. Z absolventů letní školy se stali představitelé českých, slovenských i evropských Students for Liberty (ESFL). Mezi středoškolské absolventy patří lidé, kteří dále šli studovat na Oxford, Durham a další vynikající univerzity.

MÉDIA A KONFERENCE

Pořádáme tiskové konference k významným tématům a k představení vlastních projektů. Uspořádali jsme také několik diskuzí s veřejností.

INDEX EKONOMICKÉ SVOBODY

Liberální institut jako spoluautorská organizace ve spojení s kanadským Fraser institutem vydal Index ekonomické svobody – Economic Freedom of the World: 2018 Annual Report. Ekonomická svoboda měří, jak svobodní jsou lidé v ekonomických aspektech životů.

Kvantifikuje tedy např., jak snadné je podnikání, jak vysoké jsou daně, jak snadný je mezinárodní obchod, přístup k úvěrům, dodržování smluv, nebo zda je inflace nízká a stabilní. Česká republika se za rok 2018 umístila na solidním 30. místě ze 162 zemí a teritorií zařazených do této zprávy.

Hlavní ekonom Liberálního institutu Jiří Nohejl upozornil, že zatímco v oblasti vlastnických práv a zahraničního obchodu jsme ve světové špičce, v oblasti velikosti vlády jsme až na 118. příčce. Zde vidíme značný prostor pro zlepšení. „Pokud politici odolají chuti regulovat každíčký krok našich životů, můžeme se v žebříčku posouvat výše i nadále,“ uvedl ředitel Liberálního institutu Martin Pánek.

KONFERENCE O REGULACI SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

Liberální institut uspořádal 6. června v Praze a 20. června 2018 v Brně dvě panelové diskuze. Zaměřili jsme se na aktuální téma sociálních sítí a regulaci, které se na ně valí. Útočí se na svobodu slova (fake news a hate speech), na cílování reklamy (kauza „Cambridge Analytica“). V podobě GDPR mají nejenom sociální sítě další náklady na svůj byznys. Dalším ohrožením jsou změny v autorských právech na internetu projednáváné v EU.

Na konferenci vystoupil ředitel Liberálního institutu Martin Pánek, který hájil liberální pohled na regulace. Dále expert na evropské právo Aleš Musil, marketér a expert na sociální sítě Jakub Horák a Michal Půr, šéfredaktor Info.cz. Konferenci moderoval David Bartas, ředitel centra pro výzkum EU v Liberálním institutu.

V Liberálním institutu vytváříme pracovní skupiny, jejichž cílem je zpracování studií, analýz a publikace postojů k určitému tématu. Chceme ve spolupráci s předními odborníky přicházet s kvalitními návrhy zvyšujícími svobodu v České republice. Skupiny pracují na informování veřejnosti a politické reprezentace o našich návrzích.

LIBERALIZACE ŽELEZNIC

Pracovní skupina pro liberalizaci železnic navazuje svou činností na obsáhlou studii vydanou Liberálním institutem už v roce 2001. Cílem této pracovní skupiny je informovat o možnostech zkvalitnění vlakové přepravy osob a zboží. Ve spolupráci s odborníky zpracovává informace o výzvách, kterým železnice čelí. Organizuje semináře a přednášky,

které podporují živou diskusi a vzájemná setkávání těch, kterým záleží na budoucím vývoji železniční dopravy v Česku.

“Liberalizace trasy Praha - Ostrava ukázala, že konkurence a poskytování služeb soukromými poskytovateli razantně zvyšuje kvalitu a snižuje cenu nabízených služeb. Cestující na ostatních trasách si na podobné výhody musí počkat, protože stále ještě nedošlo k liberalizaci a otevření dalších tras konkurenci. Naše pracovní skupina chce navázat na tradici Liberálního institutu v oblasti železniční dopravy a pomoci tak pokračování liberalizace v České republice,” říká vedoucí skupiny Pavel Peterka.

Na organizaci aktivit a přednášek se významnou měrou podílí také bývalá poslankyně Lenka Andryšová: „Před pár lety jsme ve vlacích neměli wifi, nemohli jsme si koupit jízdenku na internetu, jídlo nám moc nechutnalo a bylo drahé. Díky vstupu dalších dopravců na železnici se služby pro cestující rapidně zlepšily. Cílem naší pracovní skupiny je udržení a posílení konkurence, která podporuje stále zkvalitňování služeb pro cestující.“

Jsmeme si vědomi, že k uskutečnění představ a reálnému prosazení návrhů Liberálního Institutu nestačí jen publikovat analýzy. Proto se aktivně snažíme oslovovat podnikatele a politiky a přesvědčovat je o našich návrzích.

V úterý 11. prosince 2018 jsme uspořádali ve spolupráci s panem poslancem Zbyňkem Stanjurou (ODS) seminář „Liberalizace osobní železniční dopravy“.

Úvodní slovo přednesl za Liberální institut Pavel Peterka. V prvním panelu vystoupili: náměstek ministra dopravy Ladislav Němec, Marek Stavinoha z Evropské komise a šéf Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře Pavel Kodym.

Během druhého panelu diskutovali majitel RegioJetu Radim Jančura, generální ředitel Českých drah Miroslav Kupec, generální ředitel společnosti Leo Express Peter Köhler a Emanuel Šíp z Hospodářské komory.

Potěšilo nás, že byl o seminář velký zájem a že do Poslanecké sněmovny dorazilo přes 120 účastníků. Prezentace řečníků jsou dostupné na našem webu.

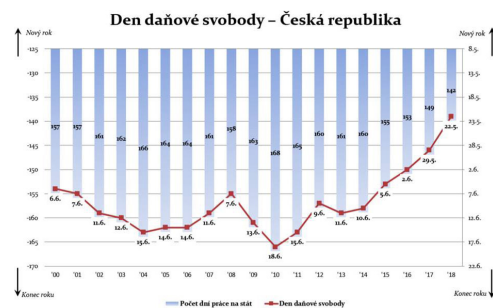

V roce 2018 jsme podle výpočtu Liberálního institutu začali pracovat na sebe po 22. květnu. Jde o zlepšení oproti minulosti a teprve podruhé od roku 2000 vyšel den daňové svobody na květnový termín. Průměr OECD činí 24. května, oproti minulému roku jde o pokles o 4 dny. Děje se tak v důsledku hospodářského růstu v rozvinutých zemích. Nejdříve daňovou svobodu přivítali v Irsku, a to již 7. dubna. Na tento okamžik nemusí příliš dlouze čekat ani v Jižní Koreji (28. 4.) a ve Švýcarsku (5. 5.)

Den daňové svobody vyhlášíme pravidelně od roku 2000 a upozorňujeme tak na míru přerozdělování v ekonomice ze strany státu, která se zrcadlí v omezování svobody nás všech; svobody nakládat s vydělanými penězi podle našeho vlastního uvážení.

Den daňové svobody je pomyslnou hranicí v roce, která rozděluje rok do dvou období. V prvním období pomyslně vydělávají daňoví poplatníci na pokrytí výdajů vlády, vládních a veřejných institucí. Toto období končí dnem daňové svobody, od tohoto dne vyděláváme sami pro sebe a o vydělaných penězích rozhodujeme podle vlastního uvážení.

Lze to dokázat z různých úhlů pohledu. Tak například v roce 2011 jsme z každé osmihodinové pracovní doby na sebe pracovali jen 4 hodiny a 24 minut, zbytek představovala práce pro stát. Nebo v roce 2009 jsme z každé vydělané tisícikoruny fakticky rozhodovali jen o rozdělení 555 Kč. Proč? Za distribuci zbylé hodnoty se za nás „postaral“ stát, respektive politici a státní úředníci, protože jim tyto peníze musíme odevzdávat na pokrytí státních výdajů. Metodika Liberálního institutu se soustředí na výdajovou stranu veřejných financí. Jsou to totiž právě výdaje, které je nutné financovat daňovými příjmy a které, v případě deficitních rozpočtů, determinují i nutnost splácet v budoucnu dluh.

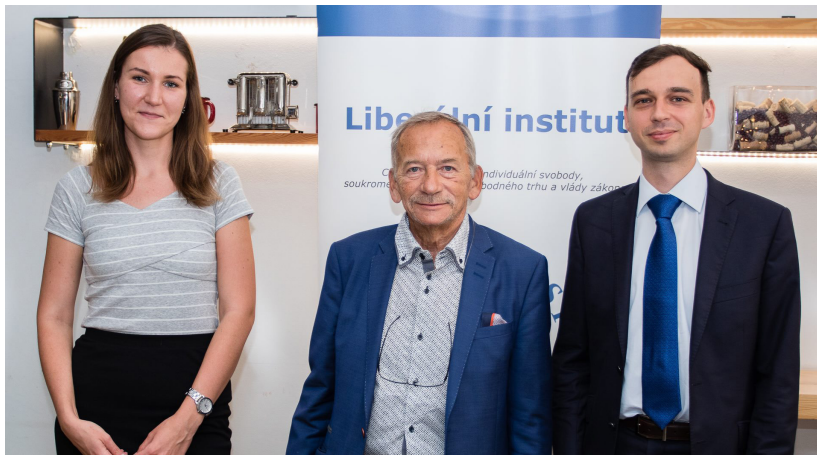
Liberální institut ve spolupráci se slovenským INESS spočítal, kolik stojí byrokracie průměrnou malou českou firmu. Zaměřili jsme se na všechny známé povinnosti, které má typická malá česká firma během jednoho roku provozu. Výsledkem je, že v České republice průměrná malá firma stráví papírováním 233 hodin ročně. I v malé firmě tak jeden člověk musí strávit nejméně 6 týdnů práce jen plněním povinností nařízených legislativou. V přepočtu na průměrnou mzdu jde o náklad 46 367 Kč.

Index byrokracie počítá s takzvaným testem trhu. To znamená, že pokud stát ukládá povinnost podnikateli, kterou by podnikatel velice pravděpodobně plnil i bez existence zákona, není tato činnost považována za byrokracii.

Výsledky byly vyhlášeny symbolicky k prvnímu pracovnímu dni po 29. září. Toto datum připomíná narozeniny ekonoma rakouské školy Ludwiga von Misesa, jehož kniha Byrokracie z roku 1944 popisující chování byrokratů vznik indexu inspirovala. Knihu vydal v roce 2002 v českém překladu Liberální institut.

S Liberálním institutem spolupracuje také Mojmir Hampl, viceguvernér České národní banky 2008–2018

Liberální institut se snaží myšlenky liberalismu prosazovat a současně i kontrolovat. Výsledky práce zákonodárců dávají zcela konkrétní odpověď na to, zda směřujeme k větší svobodě. To je i motivací pro Liberální institut monitorovat činnost českých zákonodárců. Věříme, že výzkum přispěje k informovanější debatě.

Skóre, které Liberální institut publikuje, vychází z metodiky americké organizace FreedomWorks. Jde o léty prověřený způsob, jak ověřovat, zda poslanci hájí občany před vládou a zda plní volební sliby. Práci poslanců Liberální Institut hodnotí od roku 2017. V roce 2018 přibýlo hodnocení senátorů a na jaře 2019 chystáme i hodnocení činnosti europoslanců.

Identifikujeme klíčová hlasování, důležitá pro oblasti, kterým se věnuje Liberální Institut tj. svoboda jednotlivce, volný trh, vláda s omezenými pravomocemi a mír. Obecně řečeno dáváme negativní bod poslanci, který hlasuje pro omezení svobody nebo zvětšení státu, a pozitivní bod poslanci, který hlasuje naopak.

Nejlépe hodnoceni byli senátoři ODS a mezi nimi se stal nejliberálnějším senátorem nynější předseda Senátu Jaroslav Kubera z ODS, zatímco nejliberálnějším poslancem za minulé období se stal František Laudát z TOP09.

Jaroslav Kubera na tiskové konferenci uvedl, že je potěšen svým výsledkem a výsledkem kolegů z ODS. Přijímání stále dalších regulací glosoval: „Mám připraveny dva návrhy – zákon o regulaci regulací a zákon o zákazu zákazů.“

E-KNIHY ZDARMA

Cílem Liberálního institutu vždy bylo především šířit myšlenky svobody. Proto jsme pro vás připravili širokou škálu knih dostupných zdarma ke stažení na našem webu. Najdete zde knihy předních ekonomických autorů: Adam Smith, Frédéric Bastiat, Milton Friedman, F. A. Hayek, Ludwig von Mises, Murray Rothbard, Josef Šíma a další. Přejeme příjemné čtení.

OBCHOD

Úspěšně prodáváme tištěné knihy a daří se nám vydávat i další tituly. V roce 2017 jsme znovu vydali klasiku od Adama Smitha *Pojednání o podstatě a původu bohatství národů*. V roce 2019 vydáváme druhé vydání dalšího zásadního díla liberální ekonomie *Lidské jednání* od Ludwiga von Míse.

Na pozvání Liberálního institutu přijel do Prahy Johan Norberg, švédský libertarián, historik a analytik amerického Cato Institutu. Pokřtili jsme zde jeho knihu *Pokrok: Deset důvodů, proč se těšit na budoucnost*. Kniha nabízí povzbudivou analýzu, jak daleko lidstvo dospělo při řešení největších problémů, kterým čelí. Norbergovi se v knize podařilo shromáždit fakta, která dokládají, že životní podmínky lidstva se neustále zlepšují.

KONTAKT

Jungmannova 15
110 00 Praha 1

+420 272 048 488

info@libinst.cz

www.libinst.cz